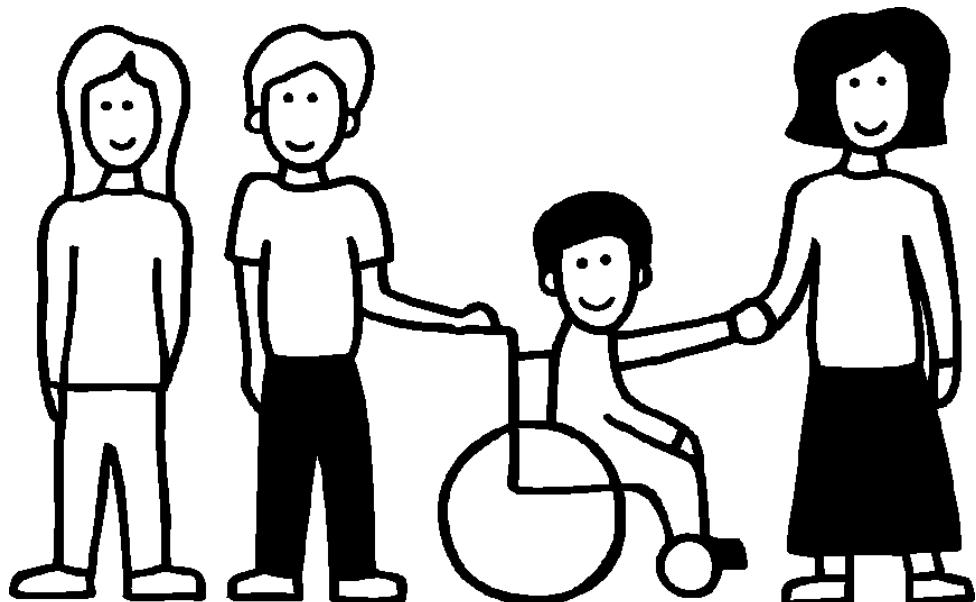

Alternativni izveštaj Komitetu UN
o pravima osoba sa invaliditetom

Šta je potrebno da se uradi za osobe sa invaliditetom u Evropi

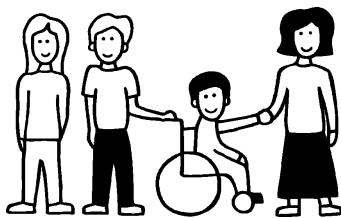

Ko smo mi?

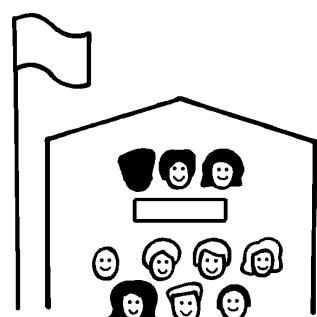
Mi smo **Evropski Forum osoba sa invaliditetom**.

Mi radimo kako bismo osigurali prava osoba sa invaliditetom u Evropi.

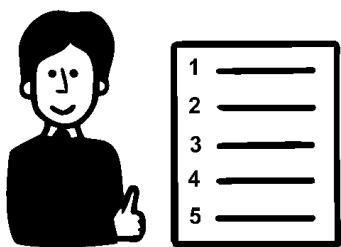

O čemu je ovaj izveštaj?

Ovaj izveštaj govori o pravima osoba sa invaliditetom u Evropi.

Veliki broj zemalja radi u organizaciji koja se zove Ujedinjene nacije - **UN**.

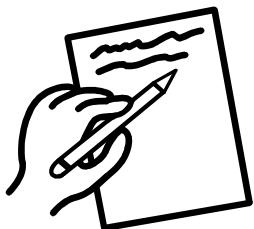

Oni su sačinili dokument koji bi trebalo da osigura ostvarivanje prava osoba sa invaliditetom.

To je **Konvencija UN o pravima osoba sa invaliditetom**.

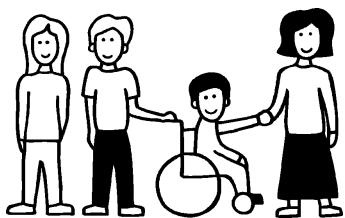

Evropska unija kao grupa zemalja radi da bi život u Evropi bio bolji.

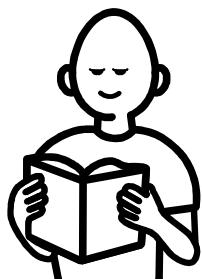

Odlučeno je da se radi po načelima ovog dokumenta.

To znači da su se saglasili da život osoba sa invaliditetom u Evropi bude bolji.

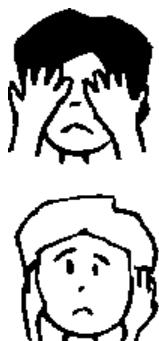

Potrebno je obezbititi da prava osoba sa invaliditetom zaista postoje.

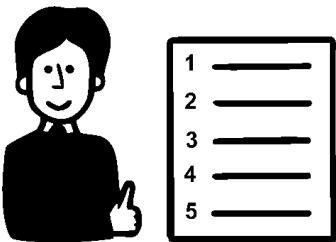

Sada Evropska unija radi na izveštaju o praćenju realizacije Konvencije.

Evropski forum osoba sa invaliditetom takođe želi da napiše izveštaj o uspešnosti Evropske unije.

To radimo jer još uvek postoji mnogo problema za osobe sa invaliditetom u Evropi.

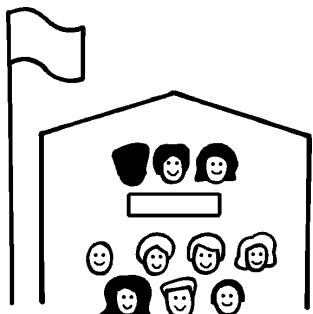

Evropska unije je uradila određene stvari, ali mislimo da treba da se uradi još više.

U ovom izveštaju piše:

- Kakav je život osoba sa invaliditetom u Evropi
- Šta želimo da Evropska unija uradi da njihovi životi budu još kvalitetniji

Šta sledi?

Ovaj izveštaj i izveštaj Evropske unije će čitati ljudi u Ujedinjenim nacijama.

U Ujedinjenim nacijama će razmatrati:

- Šta Evropska unija radi na poboljšanju života osoba sa invaliditetom
- Šta je još potrebno da Evropska unija uradi

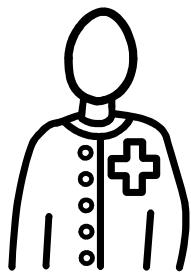
Kakav je život osoba sa invaliditetom u Evropi?

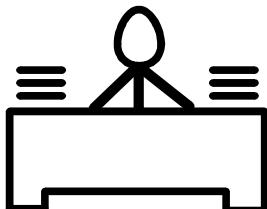
Izveštaj navodi da i dalje postoje mnogi problemi za osobe sa invaliditetom u Evropi.

Tretman osoba sa invaliditetom je i dalje loš.

Osobe sa invaliditetom i dalje imaju problem da:

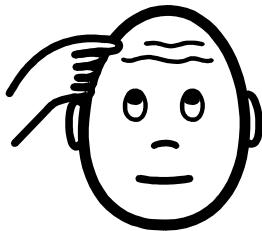

- putuju Evropom
- dobiju odgovarajuću zdravstvenu zaštitu
- dobiju posao
- imaju dovoljno novca i obezbede odgovarajuću podršku
- uzmu učešće u nekim drugim aspektima kao osobe koje nemaju invaliditet

Šta želimo da Evropska unija uradi

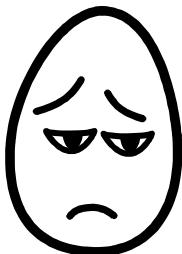
1. Osobe sa invaliditetom treba da imaju sopstveni izbor

Osobe sa invaliditetom moraju da imaju sopstveni izbor:

- da žive gde, kako i s kim žele
- kako da troše svoj novac
- da imaju pravo glasa

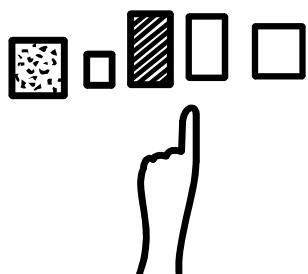

To se uvek ne dešava.

Neke osobe sa invaliditetom nemaju mogućnost samostalnog odlučivanja i pravljenja ličnih izbora.

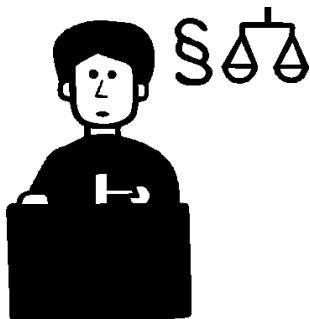
Umesto njih odlučuju drugi ljudi.

Evropska unija osobama sa invaliditetom treba da omogući:

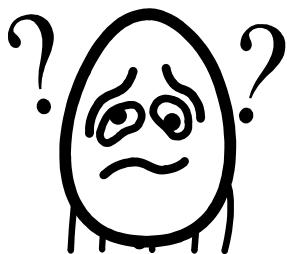
- da prave lične izbore
- da dobiju podršku u tome

2. Jednak tretman pred zakonom

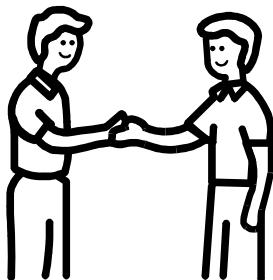
Osobe sa invaliditetom često nemaju jednak tretman pred zakonom.

To podrazumeva policiju, sudove i zatvore.

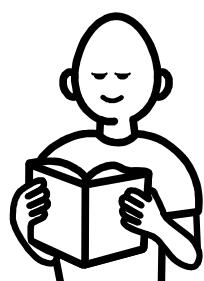
Na primer, osobe sa invaliditetom se suočavaju sa problemima jer:

- ljudi ne veruju u ono što im pričaju
- informacije koje dobijaju su teško razumljive

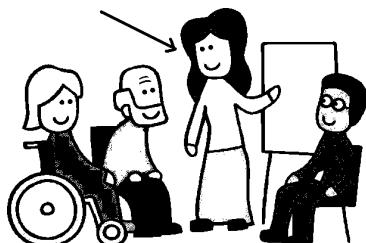

Želimo da evropska unija omogući da osobe sa invaliditetom:

- dobijaju pravu podršku policije, sudova i drugih ljudi
- budu tretirane s poštovanjem i budu saslušane
- dobiju lako dostupne informacije o svemu

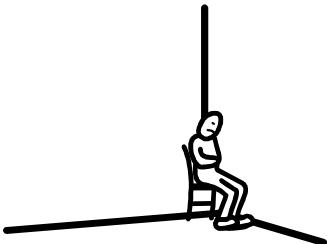
Potrebna je obuka i za osobe sa invaliditetom i za osobe koje treba da rade s njima u oblasti zakonodavstva.

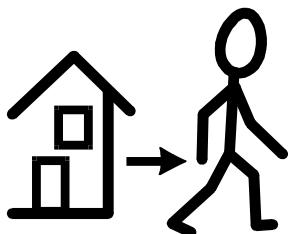
3. Biti član zajednice

Neke osobe sa invaliditetom žive u ustanovama daleko od drugih ljudi.

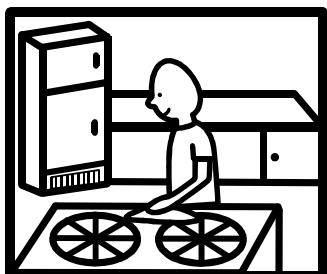

Želimo da se to u Evropskoj uniji više ne dešava.

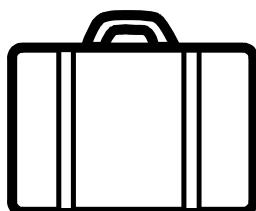

Želimo da Evropska unija obezbedi da:

- osobe sa invaliditetom ne moraju da napuštaju svoje domove
- dobiju odgovarajuću podršku za život u svom domu i zajednici
- postoje pravila po kojima će osobe sa invaliditetom dobiti dobru podršku

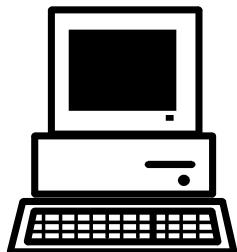

Važno je da osobe sa invaliditetom mogu da se presele u drugu zemlju i da opet dobiju dobru podršku.

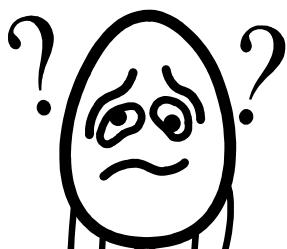

4. Lakše informisanje i komunikacija

Postoji mnogo načina razmene informacija:

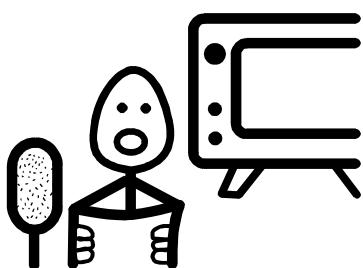

- TV
- internet
- telefon

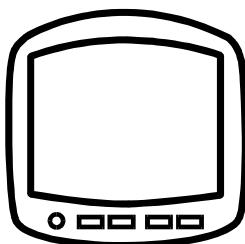
Nekada je osobama sa invaliditetom teško da koriste ova sredstva.

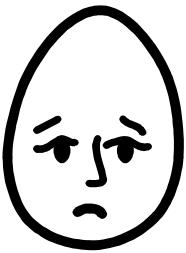
Osobe sa invaliditetom nemaju uvek jednake mogućnosti kao osobe bez invaliditeta.

Želimo da Evropska unija obezbedi:

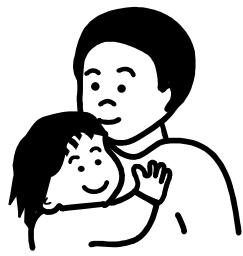
- dostupnije i razumljivije informacije za osobe sa invaliditetom
- da pametni telefoni i TV programi budu pristupačni za osobe sa invaliditetom

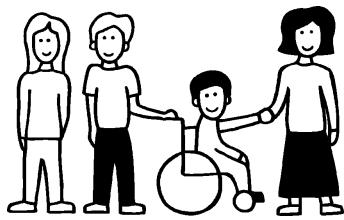

5. Dom i porodica

Mnoge osobe sa invaliditetom nisu u mogućnosti da ostvare roditeljstvo.

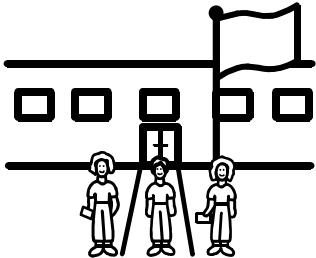
Roditelji sa invaliditetom često imaju nejednak tretman sa drugim roditeljima.

Želimo da Evropska unija radi na promenama ovakvog stanja.

Potrebni su bolji zakoni i pravila kako bi svi imali jednak tretman i mogućnosti.

6. Obrazovanje. Škole, koledži, univerziteti

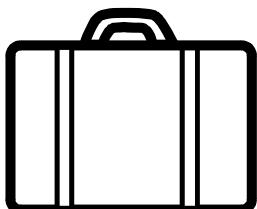

Studenti sa invaliditetom teško ostvaruju odgovarajuću podršku kako bi bili ravnopravni sa drugim studentima.

Želimo da Evropska unija:

- pomogne zemljama u realizaciji boljeg i pravednijeg obrazovanja za osobe sa invaliditetom

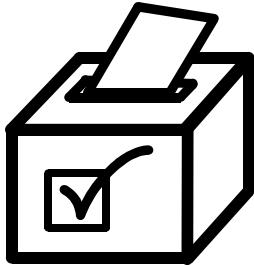

- olakša studentima sa invaliditetom da studiraju u drugim zemljama

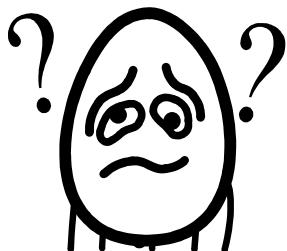
- da imaju valjan uvid u situaciju u kojoj se nalaze studenti sa invaliditetom

7. Glasanje

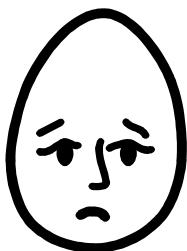
Ponekad se osobama sa invaliditetom onemogućava da glasaju.

Neki ljudi misled a osobe sa invaliditetom nemaju sposobnost donošenja samostalnih odluka.

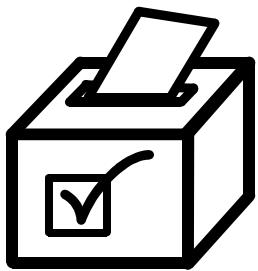
Nekad je osobama sa invaliditetom teško da glasaju jer:

- su im informacije teško razumljive
- su glasačka mesta nepristupačna

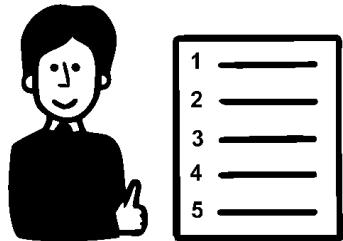
Nekad je teško da osobe sa invaliditetom imaju pravo glasa u drugim velikim odlukama.

Želimo da se to u Evropskoj uniji promeni:

- da se olakša izborni proces
- da se osobama sa invaliditetom omogući da glasaju

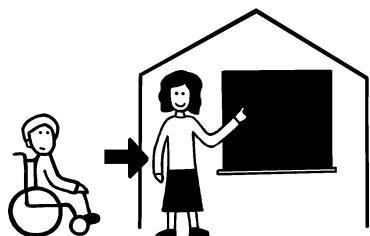
Još neke stvari koje Evropska unija mora da uradi

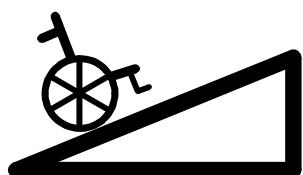
- Da svi planovi, zakoni i pravila budu jednaki i za osobe sa invaliditetom.

- Da osobe sa invaliditetom mogu otvoreno da kažu šta misle o radu Evropske unije.

- Da se više priča o pravima osoba sa invaliditetom, šta mogu da urade i njihovim kapacitetima.

- Da sve bude jednostavno za korišćenje, kao javni prevoz i sve građevine.

- Da se dobro zna kakav je život osoba sa invaliditetom u Evropi.